

F. t. l. vedr. begravelse og ligbrænding

om afgørelsen. En klage kan indsendes på papir eller e-mail.

3.5 Forenkling af proceduren ved spredning af asken efter afdøde personer over åbent hav

3.5.1 Gældende ret

Muligheden for at få tilladelse til at sprede asken efter en afdød person over åbent hav hviler på en fast praksis. Siden begravelseslovens ikrafttræden den 1. januar 1976 har Kirkeministeriet meddelt tilladelse til spredning af asken efter afdøde personer over det åbne hav. Hjemmelen til at træffe disse afgørelser findes i lovens § 3, stk. 2, 2. pkt., hvorefter kirkeministeren kan tillade, »at der forholdes med asken på anden sømmelig måde, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde.«

Der gives tilladelse til spredning af aske over det åbne hav. Hermed sidestilles visse fjorde og bugter. Det afgørende er, at der det pågældende sted er den fornødne gennemstrømning, således at asken hurtigt bliver opløst i vandet. Af samme grund gives der ikke tilladelse til nedsænkning af askeurner i havet, heller ikke hvis de er fremstillet af et letopløseligt materiale. Efter fast praksis meddeler ministeriet heller ikke tilladelse til spredning af aske over landjorden, indsøer og vandløb.

Ansøgninger om spredning af aske skal ikke være særligt motiverede for at blive imødekommet. Det kræves, at der foreligger et bestemt udtalt ønske fra den person, hvis aske ønskes spredt. Ønsket kan være fremsat skriftligt eller mundtligt.

Tilladelse gives på det vilkår, at handlingen (spredning af asken) ikke vækker opsigt. Askespredning skal ikke foretages af særligt autoriserede personer, men kan udføres af afdødes pårørende. Der føres ikke kontrol med, om en tilladelse til askespredning rent faktisk udnyttes, ligesom der ikke fastsættes en frist, inden for hvilken askespredningen skal have fundet sted.

Antallet af ansøgninger om spredning af aske over åbent hav har været stigende gennem de senere år, fra ca. 100 i 1990 til 1042 i 2003, 1405 i 2004, 1322 i 2005 og 1399 i 2006.

Tilladelse gives såvel i tilfælde, hvor der er ansøgt om spredning af aske efter en afdød person, som i tilfælde hvor en person i levende live ansøger om, at den pågældendes aske til sin tid spredes over havet.

3.5.2 Lovforslagets indhold

Med lovforslagets § 1, nr. 1 foreslås en forenkling af proceduren i sager vedrørende tilladelse til spredning af aske over åbent hav.

Der foreslås således indført en ny bestemmelse, som fastslår, at asken kan spredes over åbent hav, når afdøde i skriftlig form har givet udtryk for et ønske herom. Reglerne gælder således også, når der er anvendt digital signatur (OCES).

Det er ikke i loven anført hvem, der skal sørge for at asken spredes over åbent hav. Det vil være overladt til de pårørende - eventuelt med bistand af en bedemand - at foretage det fornødne. I forhold til den i dag gældende ordning, hvor spredningen af asken sker ved de pårørendes foranstaltning, indebærer den foreslåede bestemmelse således ikke nogen ændring.

Forslaget indebærer en forenkling i forhold til de nugældende regler, idet der i den situation, hvor afdøde i skriftlig form har givet udtryk for, at asken skal spredes over åbent hav, ikke skal søges om tilladelse.

Forslaget indebærer dog samtidig den stramning, at den nuværende mulighed for de pårørende til efter dødsfaldet at ansøge om tilladelse til spredning af asken, bortfalder.

Forenklingen betyder en afbureaukratisering af sagsgangen og dermed også en lettelse for de borgere, som ønsker denne begravelsesform.

Kravet om at ønsket skal være i skriftlig form, er begrundet i, at der med den nye bestemmelse ikke længere skal søges om tilladelse og det derfor er nødvendigt med sikker dokumentation for afdødes ønske.

Det er som udgangspunkt de pårørende, som drager omsorg for begravelsen, herunder sørger for anmeldelse af dødsfald og anmodning om begravelse eller ligbrænding.

Lovændringen indebærer, at de pårørende i forbindelse med anmeldelse af et dødsfald blot skal sørge for, at afdødes skriftlige tilkendegivelse følger med som bilag til anmeldelsen af dødsfaldet og anmodningen om ligbrænding. Der er således ikke krav om anvendelse af en særlig blanket, men Kirkeministeriet vil, med henblik på at understøtte den nye og forenkledede procedure sørge for, at en blanket til formålet vil kunne udprintes fra Borgerportalen på Kirkeministeriets hjemmeside og fra www.personregistrering.dk. Blanketten vil indeholde oplysninger om betingelserne for spredning af asken. Endvidere vil den eksisterende blanket til dødsanmeldelse og anmodning om begravelse/ligbrænding blive forsynet med et afkrydsningsfelt med teksten: »Asken skal spredes over åbent hav«.